

28

cumania

A KECSKEMÉTI KATONA JÓZSEF MÚZEUM ÉVKÖNYVE

2018

CUMANIA 28.

Évkönyvünket
Székely György (1955–2017)
és
Sztrinkó István (1953–1992)
egykori kollégáink
emlékének ajánljuk

CUMANIA

A Kecskeméti Katona József Múzeum
Évkönyve

28.

Kecskemét
2018

Szerkesztette:
WICKER ERIKA

Olvasószerkesztő:
Bereznai Zsuzsanna, Wicker Erika

Tipográfia:
Wicker Erika

Tördelés:
Veszely Ferenc

Borító:
Wicker Erika, Zalatnai Pál

Angol fordítás:
Kürti László, Sárosi Edit

Rajzok:
Knipl István (58.), Kőhegyi Mihály (85.), Vida Ágnes (33., 36–46., 86–88.), Wicker Erika (96.)

Fényképek:
*Bajtay Ferenc (183/2.), Kiss Béla (20–21., 24., 66., 281–282., 285–286., 295–296., 299–300.),
Mácsainé Iván Éva (247.), Papp Klára (236/3.), Vida Ágnes (22.), Wicker Erika (89.)
illetve a szerzők gyűjteményéből*

ISSN 0133–6088

A kiadvány megjelenését támogatta:

Kiadja a Kecskeméti Katona József Múzeum
Felelős kiadó: *Rosta Szabolcs* múzeumigazgató

Borító: Részlet Mikoviny Sámuel 1731. évi térképéből
(HM HIM Hadtörténeti Térképtár, B IX a 649.)

TARTALOM

A szerkesztő előszava (<i>Wicker Erika</i>)	7
---	---

In memoriam

Székely György (1955–2017) (<i>Benkő Elek, Somogyvári Ágnes, Tóth Csaba, Wicker Erika</i>)	11
Negyed százada hunyt el Sztrinkó István néprajzkutató (<i>Kriston Vízi József</i>)	23

Régészet

<i>Somogyvári Ágnes:</i>	
A Nagyrév-kultúra településrészlete és edénydepója a Kiskunfélegyháza-Izsáki út lelőhelyen	25
<i>Knipl István:</i>	
A tájhasználat változásai térben és időben (A hajósi és a császártöltési határ terepbejárásának eredményei)	47
<i>Balogh Csilla – V. Székely György:</i>	
5. századi alán tör Kiskunfélegyháza-kővágó-érről	59
<i>Wicker Erika:</i>	
16–17. századi rác-vlah temető Felsőszentiván és Bácsbokod határán („Csávoly-Határ út”)	73
<i>Pánya István:</i>	
A Duna szerepe Baja és Bátmonostor kora újkori történetében	97
<i>Pánya István:</i>	
Kora újkori erődített élésházak Bács-Kiskun megyében	117

Néprajz

<i>Bereznai Zsuzsanna – Schön Mária:</i>	
A hajósi Szűzanya kultusza	141
<i>Holczér József:</i>	
Egy kecskeméti folklórgyűjteményből	163

Helytörténet

<i>Fábián Borbála:</i>	
Újévi üdvözlitek Kecskemétről a 19. századból (Szilády Károly nyomdájából, 1841 és 1896 között)	185
<i>Kis Krisztián Bálint:</i>	
Nyomdák, kiadók és könyvkereskedők Bács-Bodrog vármegyében (1867–1918)	199
<i>Kürti László – Papp Klára:</i>	
„Már az ember állatnak van számítva” – ifj. Kónya Pál (1899–1918) első világháborús naplója	217
<i>Mácsainé Iván Éva:</i>	
„A Csajkásban legyen a magyarságnak egy végvára”. Tervek a hadirokkantak csajkáskerületi telepítéséről az I. világháború végén	237
<i>Sági Norberta:</i>	
Adalékok a Kecskemét kertkultúras gazdálkodásában résztvevő különböző társadalmi csoportok életmódjához a 20. század elején	249

<i>Hajagos Csaba:</i>	
Malenkij robot a Tiszaugi-hídnál	265

Módszertan

<i>Bognár Anikó – Péterné Fehér Mária – Végh Katalin:</i>	
The Museum Presents: Lovers in the War. A háború pillangói	271
<i>Császtrvay Tünde:</i>	
A háború pillangói – Szakmai megnyitó	283
<i>Hajagos Csaba:</i>	
„A fa fellobbant, a szén szerteszállt...” A Kecskeméti Katona József Múzeum emlékkiállítás az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára	287
<i>Gulyás Gergely:</i>	
„A fa fellobbant, a szén szerteszállt...” – Szakmai megnyitó	297

Névjegy

<i>Wicker Erika:</i>	
Névjegy – Mándics Mihály	301
<i>Mándics Mihály:</i>	
A szülőföld szolgálatát tekintem legfontosabb feladatomnak	305
<i>Wicker Erika:</i>	
Mándics Mihály műveinek válogatott bibliográfiája	321
<i>Wicker Erika:</i>	
Névjegy – Fehér Zoltán	325
<i>Fehér Zoltán:</i>	
„Milyen kár, hogy te nem lettél néprajzos” (Pályám emlékezete)	327
<i>Wicker Erika:</i>	
Fehér Zoltán műveinek válogatott bibliográfiája	349

Honismeret

Császártöltés 1. és 2. – Könyvismertetés (<i>Wicker Erika</i>)	353
Fehér Zoltán: Bátya települése és népi építésze – Könyvismertetés (<i>Bereznai Zsuzsanna</i>) ..	355

A kötet szerzői	357
-----------------------	-----

Summaries	359
-----------------	-----

Wicker Erika

NÉVJEGY: MÁNDICS MIHÁLY

1928. szeptember 4-én született Csávolyon. Édesanyja Vidovics Appolónia (1908–1990), édesapja Mándics Márton (1905–1994). Felesége Gelinger Izabella (1934–2005), gyermekeik: Ibolya (1951–), Izabella (1956–).

TANULMÁNYAI

Óvodai évei után 1940-ben fejezte be tanulmányait a csávolyi elemi iskolában, a bajai polgári iskolába 1943-ig járt. Ez év őszén kezdte meg tanítóképzői tanulmányait a kalocsai római katolikus érseki képzőben, majd 1946 őszén a bajai állami tanítóképzőbe iratkozott át, ahol 1948-ban népiskolai tanítói oklevelet szerzett. 1953-ban Budapesten délszláv nyelvből és irodalomból kapott általános iskolai szaktanítói képesítést. Mezőgazdasági ismereteket és gyakorlatokat a nyíregyházi képzés elvégzése után 1964-től taníthatott, ugyanebből a tárgyból a szegedi tanárképző főiskola levelező tagozatán 1970-ben tanári képesítést nyert. A szegedi tudományegyetemen 1987-ben történelem tudományszakból doktorált, disszertációjának címe: A magyarországi bunyevácok története.

Aktív nyelvismerete: magyar, bunyevác, horvát, német (ezen belül a csávolyi „sváb” dialektus és az irodalmi német is), szerb. Passzív nyelvismerete: orosz, szlovén, szlovák, eszperantó.

2005-től a Bács-Kiskun Megyei Honismereti Egyesület örökös tiszteletbeli elnöke, 2001-től a Honismereti Szövetség örökös tiszteletbeli tagja, 2008-tól a Magyar Néprajzi Társaság tiszteletbeli tagja.

DIPLOMÁI

1943: Hegedű főtanszék és zeneelmélet, Baja törvényhatósági jogú város zeneisko-

laja; 1948: Magyar és horvát tanítási nyelvre képesített népiskolai tanítói oklevél, Állami Tanítóképző, Baja; 1948: Egyházi ének-zene, kántori képesítés, Érseki Római Katolikus Tanítóképző, Kalocsa; 1953: Szaktanítói képesítés Délszláv nyelv és irodalom szakból, Szaktanító Vizsgáló Bizottság, Budapest; 1964: Szaktanítói képesítés Mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok szaktárgyból, Nyíregyházi Tanárképző Főiskola (gyakorlat), Országos Pedagógiai Intézet, Budapest (elmélet); 1970: Tanári képesítés Mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok szaktárgyból, Tanárképző Főiskola, Szeged (államvizsga előtt szaktanítói, utána tanári besorolás).

MUNKAHELYEI

1948: Csávoly–Józsefháza pusztai tanyasi iskolában helyettesítő tanító (I–VIII. osztály); 1949: Csávolyi általános iskola felső tagozatában osztályfőnök, úttörővezető; 1949–1955: Csávolyi délszláv iskola vezetője (I–VIII. osztály); 1955–1957: Csávolyi általános iskola igazgatóhelyettese; 1957–1974: Csávolyi Általános Művelődési Központ igazgatója; 1974–1981: A Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének megválasztott főtítkára (Budapest); 1981–1982: A Bács-Kiskun Megyei Múzeumi Szervezet keretében (Baja székhellyel) megyei helytörténeti felügyelő (1982-től ugyanezt a munkát Csávolyról látta el díjtalanul); 1982–1988: Csávolyi Általános Művelődési Központ igazgatója; 1988. december 30.: Nyugdíjba menetel (címzetes igazgatóként).

MEGBÍZÁSAI

1948: úttörőcsapat titkára; 1949–1955: úttörővezető; 1949: népművelési ügyvezető; 1949–1969: népművelődési műkedvelő cso-

portok vezetője; 1950-től: Csávolyi Honismereti Baráti Kör elnöke (1994–2014 között egyesületi formában működött a Baráti Kör); 1951–1953: Cséplőgép ellenőr; 1950–1957: kultúrotthon-igazgató; 1949–1951: ipari tanuló (tanonc-) képzés Bajáról kihelyezett tagozatvezetője; 1949–1960: Bunyevác Klub elnöke; 1949–1973: délszláv kultúrfelelős, a Naše Novine délszláv hetilap tudósítója; 1953–1964: Dolgozók Esti Általános Iskolája tagozatvezetője; 1954–1964: ÁFÉSZ elnökségi tagja; 1957: Helytörténeti gyűjtemény, iskola-múzeum alapításának szervezője; 1958: Takarékszövetkezet alapító-szervezője; 1961–1964: Továbbképző Iskola vezetője; 1958–1988: felnőtt és ifjúsági honismereti-helytörténeti és fotószakkörök vezetője; 1960–1988: Községi Krónikaíró Kör vezetője; 1965: Öregek otthona alapító-szervezője; 1965: Földrajzi névgyűjtés szervezője; 1963–1980: Országgyűlési képviselő a bajai járás 12 településének képviselőjében; 1964–2014: Falumúzeum alapításának szervezője, vezetője; 1964–1968: megyei honismereti szakreferens; 1966–1990: járási honismereti szakreferens; 1968–1984: országos honismereti és helytörténeti bizottságok vezetőségi tagja; 1968–1993: Bács-Kiskun megyei Honismereti Egyesület elnöke (megszakítással); 1972–1988: Tudományos Ismeretterjesztő Társulat sejtvezetője; 1975–1985: A Hazafias Népfront Országos Tanácsának tagja; 1976–1981: Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsának tagja; 1983–1988: Bács-Kiskun megyei Honismereti Közlemények szerkesztőbizottságának elnöke; 1986–1990: Nemzetiségi Klub elnöke, régiós hatáskörrel; 1998–2002: a Csávolyi Horvát Kisebbségi Önkormányzat elnöke; 1998–2002: a Községi Önkormányzat képviselője, a Szociális és Kulturális Bizottság elnöke.

CÍMEI, KITÜNTETÉSEI

1955: Miniszteri Dicsérő Oklevél – Lelkes népművelési munkáért; 1956: Országos emlékérem – Árvízvédelemért; 1958: Miniszteri Dicsérő Oklevél – Az iskolák és óvodák társadalmi segítségében végzett kiemelkedő munkáért; 1959: A Művelődési Minisztertől – A szocialista kultúráért; 1960: Országos emlékérem – Község és város fejlesztéséért; 1961:

Országos emlékérem – Kiváló Egészségügyi Nevelő Munkáért; 1961: A Művelődési Minisztertől – Az oktatásügy kiváló dolgozója; 1961: Díszoklevél – Vöröskereszt; 1966: Országos emlékérem – Község és város fejlesztéséért; 1966: Díszoklevél – Tudományos Ismeretterjesztő Társulatban végzett munkáért; 1967: Díszoklevél – SZÖVOSZ-tól (Szövetkezetek Országos Szövetsége); 1970: Díszoklevél – Úttörőmozgalmi munkáért; 1970: Díszoklevél – Megyei Honismeretért; 1970: Országos emlékérem – Község és város fejlesztéséért, Kiváló határőr, Népi Kollégiumok Országos Szövetsége; 1970: A Magyar Népköztársasági Elnöki Tanácsától – A Munka Érdemrend Ezüst Fokozata, Felszabadulási Jubileumi Emlékérem; 1973: Díszoklevél – Igazgatói munkáért; 1974: A Művelődési Minisztertől – Apáczai Csere János-díj; 1975: Országos emlékérem – Demokratski Savez Južnih Slavena (Délszláv Szövetség) Jubileumára; 1978: A Hazafias Népfront Országos Elnökségétől – A Hazafias Népfront Kitüntető Jelvénye; 1980: A Hazafias Népfronttól – Ortutay Emlékérem; 1980: A Hazafias Népfronttól – Honismereti mozgalomért; 1981: Waiblingen (Németország) város vezetőségétől és a Kitelepített Németek Egyesületétől – Ehrenmedaille und Verleihungsurkunde (Becsület Érme és Díszoklevél) 1983: Országos emlékérem – Kiváló Társadalmi Munkás; 1985: A Művelődési Minisztertől – A szocialista kultúráért; 1986: Országos emlékérem – Kiváló Úttörővezető; 1988: A Magyar Népköztársasági Elnöki Tanácsától – Április Negyedike Érdemrend; 1988: Csávoly Község Önkormányzatától – Címzetes igazgatói cím; 1989: Országos emlékérem – Pedagógus szolgálatért; 1993: A Honismereti Szövetségtől – Díszoklevél; 1994: Csávoly Község Önkormányzatától – „Bartos Bronz Plakett” – A Falumúzeum alapításának 30. évfordulójára; 1998: A Honismereti Szövetségtől – Arany Emlékérem – kiemelkedő munkáért; 1998: Az Eötvös József Főiskola rektorától a Bajai Állami Tanítóképzőben szerzett oklevele alapján kapott Díszoklevél – Arany (50 év); 2001: A Csávolyi Sportkörtől – A Csávolyi Kézilabda Sportjáért; 2002: Az Országos Horvát Önkormányzat Életmű Kitüntetése – A magyarországi horvát oktatásügy terén végzett kiemelkedő munkájáért;

2002: Csávoly Község Önkormányzatától – Emléklap a képviselő részére, aki 1998–2002. között Csávoly község önkormányzatának tagjaként eredményes munkát végzett; 2002: A Csávolyi Horvát Kisebbségi Önkormányzattól – Petar Pančić-díj; 2002: Díszoklevél – Duna-Tisza közti nemzetiségek nemzetközi néprajzi konferenciák előadójának; 2003: A Bács-Kiskun Megyei Közgyűléstől – Bács-Kiskun Megye Nemzeti Kisebbségeiért Díj; 2005: A Magyar Néprajzi Társaságtól – Pro Ethnographia Minoritatum; 2008: A Bács-

Kiskun Megyei Horvát Önkormányzattól – A bunyevác iskola iskolavezetőjének; 2008: A Magyar Köztársaság Elnökétől – A Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje; 2008: Az Eötvös József Főiskola rektorától a Bajai Állami Tanítóképzőben szerzett oklevele alapján kapott Díszoklevél – Gyémánt (60 év); 2009: Csávoly Község Önkormányzatától – Csávoly Község Díszpolgára cím; 2013: Az Eötvös József Főiskola rektorától a Bajai Állami Tanítóképzőben szerzett oklevele alapján kapott Díszoklevél – Vas (65 év).

1. kép. A csávolyi Falumúzeum képeslapon

2. kép. A csávolyi táncscsoport a megye legjobb délszláv együttese lett, „kiváló” minősítéssel (1956)

3. kép. Az első honismereti szakkör tagjai (1957)

4. kép. A bajszentistváni Bunyevác Tájház megnyitója (1979)

A KÖTET SZERZŐI

(név – munkahely – kutatási terület – e-mail-cím)

- BALOGH CSILLA PhD, régész, docens – SZTE TTIK Földtani és Őslénytani Tanszék, Szeged (tudományos segédmunkatárs); Istanbul University Research Institute of Turkology (assistant professor) – népvándorlászor, avarkor, régi török nyelvű népek régészete – csillabal@gmail.com
- BENKŐ ELEK Dr., régész, akadémikus, intézetigazgató – MTA BTK Régészeti Intézet – a középkor és a kora újkor régészete és története – benko.elek@btk.mta.hu
- BEREZNAI ZSUZSANNA dr., néprajzkutató – Kecskeméti Katona József Múzeum – folklorisztika, mentalitáskutatás, Bács-Kiskun megyei nemzetiségek néprajza – bereznaizsuzsa@gmail.com
- BOGNÁR ANIKÓ történész, néprajzkutató, szociológus – Kecskeméti Katona József Múzeum – népi táplálkozástudomány, társadalomnéprajz, 20. századi magyar történelem – aniko.bognar@gmail.com
- CSÁSZTVAY TÜNDE PhD, irodalom- és művelődéstörténész – MTA BTK Irodalomtudományi Intézet – az irodalom szociológiájának, valamint az irodalom gazdaság-, mentalitás- és társadalomtörténetének kérdései a 19. század második felében, a 20. század első harmadában, a 19. század második felének eszme-, irodalom- és művelődéstörténeti kérdései, sajtótörténete, a modern tömegkultúra kialakulása és kérdései – csasztvay.tunde@btk.mta.hu
- FÁBIÁN BORBÁLA PhD, történész – a Bácsországi Olvasószerkesztője, a Délvidék Kutató Központ munkatársa – világtörténet és Magyarország közvilágítás története, városfejlődés és polgárosodás a 19. és a 20. század első felében Magyarországon, felnőttképzés története Magyarországon a 19–20. században, Bácska és a Délvidék történelme – fabianborbal@yahoo.com
- FEHÉR ZOLTÁN dr., tanár, helytörténeti, néprajzi és népzenei gyűjtő (nyugdíjba vonulása a bajai Eötvös József Tanítóképző Főiskola címzetes főiskolai tanáraként, 1991) – népzene, Bácska helytörténete – feherzoltandr@gmail.com
- GULYÁS GERGELY dr., ügyvéd, politikus, az Országgyűlés korábbi alelnöke, a Fidesz frakcióvezetője – Országgyűlés – gergely.gulyas@parlament.hu
- HAJAGOS CSABA történész – Kecskeméti Katona József Múzeum – 20. századi vidéktörténet, a kommunista diktatúra eseményei és politikatörténete – hajagos.csaba@kkjm.hu
- HOLCZER JÓZSEF piarista szerzetes – Piarista Rendház, Kecskemét, lelkipásztor – Szent József-kápolna, Kadafalva, ny. magyar–oroszlás középiskolai tanár, Lőrincze Lajos-díjas nyelvművelő (20–21. századi magyar nyelv), néprajzi és néprajzi gyűjtő – holczer.jozsef@piarista.hu
- KNIPL ISTVÁN PhD, régész, történész – Kiskun Múzeum, Kiskunfélegyháza – A Duna–Tisza Közi Homokhátság és a Kalocsai Sárköz régészete és környezettörténete – istvan@knipl.hu
- KIS KRISZTIÁN BÁLINT történész, tanár – Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Baross Gábor Gépipari, Közlekedési Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája – 19. századi nyomdászat és sajtótörténet – kiskb423@gmail.com

- KRISTON VÍZI JÓZSEF dr., néprajzkutató (nyugdíjba vonulása előtt: Kecskeméti Katona József Múzeum) – magyar játékkultúra, kortárs etnográfia – kristonstern@gmail.com
- KÜRTI LÁSZLÓ PhD, egyetemi tanár, kulturális antropológus – Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete, Miskolci Egyetem – Kis kunság, Erdély, népi kultúra változása, politikai antropológia, vizuális antropológia, interetnikus kapcsolatok, a tánc antropológiája – kurti1953@gmail.com
- MÁCSAINÉ IVÁN ÉVA történész – Viski Károly Múzeum, Kalocsa – 20. századi magyar történelem, a kalocsai érsekség első világháborúval kapcsolatos története, Kalocsa története a két világháború között – macsaineivaneva@gmail.com
- MÁNDICS MIHÁLY dr. tanár, helytörténeti kutató (nyugdíjba vonulása a Csávolyi Általános Művelődési Központ igazgatójaként, 1988) – a bunyevácok története, Csávolyi helytörténete – zizibell@gmail.com
- PÁNYA ISTVÁN térinformatikus – Kecskeméti Katona József Múzeum – Bács-Kiskun megye közép- és kora újkori településhálózata, hadiépítészeti emlékei – panyaistvan@gmail.com
- PAPP KLÁRA könyvtáros – Móra Ferenc Általános Iskola, Kecskemét – Lajosmizse és Szabadszállás helytörténete – pappklara48@gmail.com
- PÉTERNÉ FEHÉR MÁRIA ny. főlevéltáros (nyugdíjba vonulása előtt: Magyar Nemzeti Levéltár Bács-Kiskun Megyei Levéltára, Kecskemét) – Kecskemét története – peterne.maria@gmail.com
- SÁGI NORBERTA PhD, néprajzkutató, főiskolai docens – Neumann János Egyetem Pedagógusképző Kar, Kecskemét – Kecskemét 20. századi gazdaság- és társadalomtörténete, néprajzi ismeretek a pedagógusképzésben – sagi.norberta@pk.uni-neumann.hu
- SCHÖN MÁRIA ny. tanár, néprajzi gyűjtő (nyugdíjba vonulása előtt: Szent István Gimnázium, Kalocsa) – Hajós szellemi néprajza – schonhajos@gmail.com
- SOMOGYVÁRI ÁGNES régész – Kecskeméti Katona József Múzeum – a bronzkor kutatása a Duna mentén és a Homokhátság területén – somogyvariagneszsuzsanna@gmail.com
- V. SZÉKELY GYÖRGY † régész, numizmatikus – Kecskeméti Katona József Múzeum – középkori és kora újkori régészet, numizmatika
- TÓTH CSABA PhD, régész-numizmatikus – Magyar Nemzeti Múzeum Éremtár – Magyar és egyetemes pénztörténet a középkortól napjainkig, különös tekintettel az Árpád- és az Anjou-kori Magyar Királyság pénzverésére és pénzforgalmára – toth.csaba@hnm.hu
- VÉGH KATALIN dr., történész, néprajzkutató, múzeumi jogász – Kecskeméti Katona József Múzeum – tárgyi néprajz, 20. századi magyar történelem – vegh.katalin@kkjm.hu
- WICKER ERIKA PhD, régész – Kecskeméti Katona József Múzeum – népvándorlaskor, Észak-Bácska közép- és kora újkori régészete és története, közép- és kora újkori balkáni ékszerek – wicker@kkjm.hu

the soldiers, serving the hells of the battle zone. The symptoms of the everyday life of the WWI period depicts a sad image of this time range. In Hungarian historiography, the feminist history cannot be written without taking modern prostitution into account. In the late 19th century the first actions were taken to draw back uncontrolled lechery. During WWI the social position and emancipation of women considerably changed.

Csaba Hajagos

pp. 287-296

“THE WOOD FLASHED, THE COAL SPREAD”. THE MEMORIAL
EXHIBITION OF THE KATONA JÓZSEF MUSEUM OF KECSKEMÉT
ON THE 60TH ANNIVERSARY OF THE 1956 REVOLUTION

The Museum – with the support of the Roman Catholic Diocese – accomplished the memorial exhibition on the occasion of the 60th anniversary of the 1956 Revolution on 29 September 2016, in the building of the Roman Catholic Vicary. The idea of the exhibition was centred on the hidden history of the State Protection Authority, which run its offices in the building between 1948-1956, and the personal tragedy of Zoltán Szobonya, who was executed in the building on 29 September 1958. The 75 m² exhibition space displayed military uniforms, weapons used in the time of the revolution, and a furnished cellar-prison interior, which pictured the brutality of reprisal. The presentation showed the approximately 1,500 visitors the way to the revolution, and the methods as well mechanism of the revenge. The realization of this peculiar exhibition was supported by the Foundation for the Research of the Easter-European History and Society.

Gergely Gulyás

pp. 297-300

“THE WOOD FLASHED, THE COAL SPREAD” – INAUGURAL

The opening remarks summarized the direct Communist propaganda and politics aimed at the systematic destruction and threat of rural society in the period of the Soviet occupation of Hungary and the following autocracy of the Rákosi era. The talk also described the fearful and gloomy everyday life in the long 1950s, which could not end differently but with an attempt of the oppressed population to step out from enslavement. The speaker beside highlighting the importance of freedom, by quoting the words of Endre Ady, appraised the life of Zoltán Szobonya, who undertook the dismissal from his job as solicitor when he openly voted against the secularization of schools, and took on the dangers of Communist retorsion, when he helped the mired people classified as Kulaks, or defended the enemies of the system in politically forced juridical cases. He was one from the hundreds and thousands of people, who, under the Rákosi era put everything to the venture for the reason of patriotism. The lives of the martyr compatriots admonish the obligations to our nation, which sometimes requires sacrifices and braveness also from the following generations.

NAME CARD

Erika Wicker

pp. 301-304

NAME CARD – MIHÁLY MÁNDICS

Mihály Mándics is the acknowledged researcher of the Bunjevci and his homeland, Csávoly. The name card introduces his personal profile, academic career, studies, diplomas, work places and additional activities, volunteer occupations, titles and honours.

O M . A L B E M S T S

C O M . S

CALOTSA